

Rigsombudsmanden på Færøerne

Tórshavn, den 12. oktober 2018

J.nr. 2015-96-lmj

Indberetning nr. 5/2018

Emner:

- *Meningsmålinger om valg til Lagtinget – koalitionen står til at miste sit flertal.*
- *Forfatningsforslaget kommer næppe i Lagtinget i indeværende lagtingsperiode.*
- *Politisk uenighed om tunnelprojekter medfører, at landsstyremedlem Henrik Old trækker sig som landsstyremedlem.*
- *Landsstyret har fremsat forslag til finanslov for 2019 med et overskud på 403 mio. kr.*
- *Debat om fortsat behov for bloktilskuddet.*
- *Finanslovsforslaget fremsat uden flertal bag.*
- *Kommunernes nettogæld er væk.*
- *Færøernes Økonomiske Råd: Væksten er større end tidligere vurderet, og finanspolitikken er konjunkturmedløbende.*
- *Hvert femte hus på Suðuroy står tomt.*
- *Antallet af arbejdsløse er faldet yderligere, og er nu helt nede på 1,7 pct. fuldtidsarbejdsløse.*
- *Fangst af delfiner skaber debat både nationalt og internationalt.*
- *Bakkafrost mister 750.000 laks og anslår, at selskabet på sigt har lidt et tab på omkring 100 mio. kr.*
- *Airbnb på Færøerne er blevet fem gange så stort som Hotel Føroyar.*
- *Vága lufthavn sætter ny rekord i antal rejsende, og Atlantic Airways underskriver kontrakt om langtidsleje af endnu et fly og vinder en pris på årets Danish Travel Awards 2018.*
- *Kronprinsfamilie på officielt besøg på Færøerne.*
- *Justitsminister Søren Pape Poulsen og erhvervsminister Rasmus Jarlov har besøgt Færøerne.*
- *Ben Arabo, direktør i Betri P/F, opsagt med øjeblikkelig virkning.*

Meningsmålinger om valg til Lagtinget – koalitionen står til at miste sit flertal

Den 16. september og den 4. oktober 2018 blev der foretaget endnu to meningsmålinger vedr. valg til Lagtinget. Tendensen synes klar. Fólkaflokkurin står til at blive den helt store vinder og opnår yderligere to mandanter i forhold til sidste valg, mens Javnaðarflokkurin står til at blive valgets taber, såfremt der var valg i dag. En tendens, som man også så i meningsmålingerne fra april og maj 2018.

Lagtingsvalget sept. 2015 og de seneste fire meningsmålinger, pct. Antal mandater i parentes.

Parti	Lagtingsvalget Sept. 2015	Gallup Aug. 2018	Lóður Aug. 2018	Spyr.fo Sept. 2018	Spyr.fo Okt. 2018
Fólkaflokkurin	18,9 (6)	22,3 (7)	25,0 (8)	24,6 (8)	27,5 (9)
Sambandsflokkurin	18,7 (6)	21,1 (7)	21,7 (7)	20,4 (7)	17,3 (6)
Javnaðarflokkurin	25,1 (8)	21,0 (7)	19,2 (6)	20,5 (7)	18,7 (6)
Sjálvstýri	4,0 (2)	3,2 (1)	3,1 (1)	3,5 (1)	4,3 (1)
Tjóðveldi	20,7 (7)	20,6 (7)	22,6 (8)	18,9 (6)	20,8 (7)
Miðflokkurin	5,5 (2)	5,0 (2)	4,5 (2)	5,8 (2)	5,5 (2)
Framsókn	6,9 (2)	6,9 (2)	3,9(1)	6,2 (2)	5,9 (2)
I alt	100 (33)	100 (33)	100 (33)	100 (33)	100 (33)

Meningsmålingen fra september 2018, som Spyr.fo har lavet for Portal.fo, og hvor 500 personer deltog, viser, at det nuværende landsstyre (Javnaðarflokkurin, Tjóðveldi og Framsókn) vil få 15 mandater tilsammen og derved miste deres flertal. Meningsmålingen viser ligeledes, at Fólkaflokkurin er størst med 24,6 pct. af stemmerne. Javnaðarflokkurin fortsætter tendensen fra de seneste meningsmålinger og opnår 20,4 pct. af stemmerne mod 25,1 pct. ved valget i 2015 og mister således et mandat.

Den anden meningsmåling, som Spyr.fo ligeledes har lavet for Portal.fo 14 dage senere, viser samme tendens, og det nuværende landsstyre vil få 15 mandater mod 18 mandater til den nuværende opposition. Fólkaflokkurin vil opnå 27,5 pct. af stemmerne og få i alt ni mandater, som er tre mandater flere end ved valget i 2015. Dette er den største tilslutning, som partiet har oplevet gennem de seneste 40 år. Javnaðarflokkurin fortsætter tendensen og går yderligere tilbage og vil kun opnå 18,7 pct. af stemmerne og dermed miste to mandater i forhold til valget i 2015.

Ud fra begge meningsmålinger vil den nuværende opposition, der består af Fólkaflokkurin, Sambandsflokkurin, Sjálvstýri og Miðflokkurin, med 18 mandater kunne danne en ny flertalskoalition. Begge meningsmålinger viser dog, at det stadigvæk vil være mandatfordelingen mellem de tre små partier, som kan få stor betydning for, hvem der kan danne landsstyre efter et kommende lagtingsvalg, som skal finde sted senest den 1. september 2019.

I forbindelse med meningsmålingen den 4. oktober blev vælgerne ligeledes spurgt om, hvem der skal være lagmand. Her svarede 28,5 pct. at de ønskede den nuværende lagmand Aksel V. Johannesen til lagmand, hvorimod kun 16,0 pct. ønsker Jørgen Niclasen fra Fólkaflokkurin som lagmand. Færrest stemmer blandt de syv partiformænd opnår Jenis av Rana fra Miðflokkurin med kun 1,7 pct. af stemmerne.

I forhold til et kommende lagtingsvalg ønsker 46,8 pct., at der skal udskrives valg med det samme, hvorimod 39,7 pct. svarer nej til et valg nu, og 13,5 pct. svarer ”ved ikke”.

Forfatningsforslaget kommer næppe i Lagtinget i indeværende lagtingsperiode

I forbindelse med sin åbningstale i Lagtinget tilkendegav lagmanden, at han har lagt stor energi i forfatningsarbejdet gennem hele valgperioden, men at det har været tungt. Forfatningen er ikke et koalitionsanliggende, men et anliggende for hele Lagtinget og alle færingar. Derfor må hele Lagtinget også være med. Oppositionens vilje har været begrænset, fremhævede lagmanden. Lagmanden oplyste endvidere, at han nu ville tale med alle partiformændene en gang til for at se, om der er grundlag for at arbejde videre med forfatningsforslaget.

På baggrund af denne samtale med partiformændene oplyser lagmanden, at der på nuværende tidspunkt ikke er grundlag for at arbejde videre med forfatningsforslaget, og at forslaget næppe vil blive fremlagt i Lagtinget inden valget.

En beslutning som partiformanden for Tjóðveldi, landsstyremedlem Hogni Hoydal, ikke er enig i, idet Tjóðveldi blandt andet gik på valg på at få vedtaget en forfatning. Hogni Hoydal mener derfor fortsat, at forfatningsforslaget bør genfremsættes for Lagtinget.

Lagmanden har flere gange påpeget, at han ønsker nogle af de store oppositionspartier med i en kommende forfatning. Partiformanden for Sambandsflokkurin, Barður Nielsen, oplyste i forbindelse med mødet hos lagmanden, at han ikke ønsker, at forfatningsforslaget skal genfremsættes i sin nuværende udformning. Barður Nielsen påpeger blandt andet, at Færøernes status i rigsfællesskabet skal fremgå af en kommende forfatning.

Politisk uenighed om tunnelprojekter medfører, at landsstyremedlem Henrik Old trækker sig som landsstyremedlem

Den 1. oktober 2018 trak landsstyremedlem Henrik Old (Javnaðarflokkurin) sig efter eget ønske som landsstyremedlem for bl.a. infrastruktur og arbejdsmarkedsspørgsmål. Lagmanden varetager selv området, indtil et nyt landsstyremedlem er udpeget.

Det er spørgsmålet om prioritering af kommende tunnelprojekter, der var årsagen til, at Henrik Old valgte at trække sig. Henrik Old ønsker, at en tunnel til Fámjin på Suðuroy (hvor han er valgt) prioriteres forud for en tunnel til Dalur på Sandoy. Ifølge Landsingeniøren bør tunnelen til Dalur imidlertid ud fra en faglig vurdering prioriteres, da færdslen ad den nuværende vej er farligere.

Få dage efter at Henrik Old havde trukket sig som landstyremedlem, fremlagde lagtingsmedlem Kristin Michelsen (Javnaðarflokkurin) sammen med repræsentanter fra samtlige oppositionspartier, samt løsgænger Magni Laksáfoss et lovforslag, som pålægger landsstyremedlemmet inden for infrastruktur og arbejdsmarkedsspørgsmål at sørge for, at der bliver etableret en tunnel til Fámjin på Suðuroy. Hvis Kristin Michelsen, Magni Laksáfoss og samtlige medlemmer af oppositionen stemmer for lovforslaget, vil landsstyret komme i mindretal i sagen.

I forbindelse med Henrik Olds udtræden af landsstyret udtalte lagmanden, at såfremt et koalitionsmedlem stemmer for et forslag fra oppositionen, som koster mange penge, så er der ingen koalition længere. Lagmanden har efterfølgende, over for Kringvarp Føroya (den færøske radio- og tv station), bekræftet, at såfremt lovforslaget om tunnelen til Fámjin vedtages, er der ingen koalition længere.

Den politiske situation på Færøerne er derfor anspændt og usikker som følge af tunnelsagen.

Landsstyret har fremsat forslag til finanslov for 2019 med et overskud på 403 mio. kr.

Landsstyremedlem for finansanliggender, Kristina Háfoss, har den 28. september 2018 fremsat finanslovsforslag for 2019 for Lagtinget. Dette er samtidig det sidste finanslovsforslag, der fremlægges inden der senest den 1. september 2019 skal afholdes valg til Lagtinget.

Finanslovsforslaget for 2019 budgetterer med driftsudgifter på 6,1 mia. kr., anlægsinvesteringer for 424 mio. kr. og samlede indtægter på 6,8 mia. kr. Dette giver et DAU-overskud på knap 403 mio. kr. i 2019. Af de 403 mio. kr. ønsker landsstyret, at 193 mio. kr. skal overføres til Færøernes Økonomifond. Resten af overskuddet skal anvendes til afdrag på landskassens gæld.

Landsstyret har i finanslovsforslaget for 2019 planer om at reducere landskassens gæld på 1,1 mia. kr., når en af landskassens obligationsserier forfalder i juni 2019.

Landsstyreområdet for finansanliggender oplyser, at dette kan lade sig gøre, fordi landskassen har haft forholdsvise store overskud siden 2016¹ og landskassens likviditet er langt højere end det obligatoriske mindstekrav på 15 pct. af BNP.

Landskassens samlede langfristede gæld var pr. juli 2018 på 4,6 mia. kr. Dette betyder, at landskassens bruttogæld i 2018 er ca. 25 pct. af BNP. Kommunerne har tilsammen en bruttogæld på 1,1 mia. kr., som svarer til knap 6 pct. af BNP.

Ud fra ovenstående konstaterer Landsstyreområdet for finansanliggender, at Færøernes bruttogæld er meget lav, da gennemsnitsbruttogælden i EU-landene ligger på omkring 80 til 85 pct. af BNP. Danmarks bruttogæld udgør 35 pct. af BNP.

Vedrørende anlægsinvesteringerne på i alt 424 mio. kr., så fremgår de 362 mio. kr. af finanslovsforslagets hovedoversigt for anlægsinvesteringer, mens de resterende 62 mio. kr. teknisk er bogført som driftsudgifter i form af tilskud til blandt andet det offentligt ejede aktieselskab, der står for byggeriet af tunnelen til Eysturoy.

Driftsudgifterne stiger ifølge forslaget med 2,6 pct. i forhold til 2018, mens indtægterne budgetteres til at stige med 3,8 pct. I forbindelse med finanslovsarbejdet, havde landsstyret sat sig som mål at holde igen med både driftsudgifterne og anlægsinvesteringerne. Derfor har man blandt andet valgt at udskyde nogle af de ellers planlagte anlægsinvesteringer, for ikke at sætte mere skub i økonomien.

Da der også er stort tryk på boligmarkedet og mangel på boliger på grund af den store tilflytning de senere år, har man valgt at omprioritere nogle af de offentlige byggeprojekter, så der bliver frigjort arbejdskraft til privat boligbyggeri. Ifølge landsstyret har man i denne forbindelse omprioriteret investeringer for 80 mio. kr.

Der har været overskud på DAU-saldoen siden 2016, og Færøerne har haft stor økonomisk vækst de senere år. Meget tyder dog på, at væksten ikke kommer til at fortsætte i samme tempo. Ifølge landsstyremedlem Kristina Háfoss vil væksten fremover finde et mere naturligt leje:

”Vi ser, at oliepriserne er steget med 40 pct. de seneste år. Det påvirker erhvervslivet og husholdningerne. Vi ved også, at der bliver slagtet mindre mængder af opdrættslaks i år, og at de pelagiske kvoter bliver mindre. Samlet set vil dette medføre, at den økonomiske fremgang vil blive mere normal. Det gælder både indeværende og kommende år”, sagde Kristina Háfoss i forbindelse med præsentationen af finanslovsforslaget.

Ovenstående viser sig også i de nyeste vurderinger for landskassens overskud for 2018. Man havde i finansloven for 2018 budgetteret med et overskud på 401 mio. kr. Dette tal er nu nedjusteret til knap 276 mio. kr. i de nyeste vurderinger, som er foretaget i forbindelse med fremsættelsen af finanslovsforslaget for 2019.

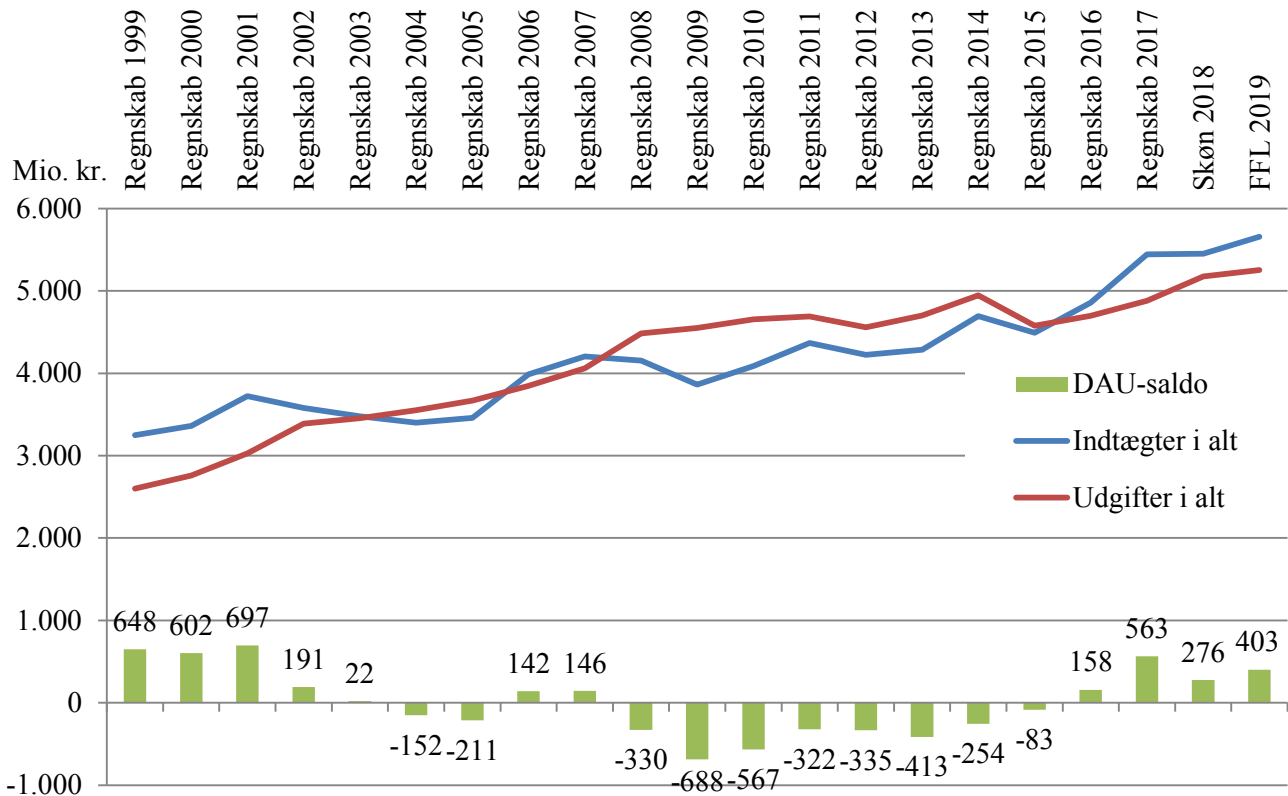
I tabellen på næste side ses en oversigt over landskassens indtægter, driftsudgifter, anlægsinvesteringer og DAU-saldo siden 2015.

¹ For perioden 2016-2019 forventes et samlet overskud på 1,4 mia. kr.

Mio. kr.	Regnskab 2015	Regnskab 2016	Regnskab 2017	Skøn 2018	FFL 2019
Indtægter	4.493	4.857	5.443	5.450	5.657
Driftsudg.	4.234	4.339	4.577	4.770	4.892
Anlægsinv.	341	299	302	404	362
DAU-saldo	-83	158	563	276	403

Anm.: Skøn for 2018 fra landsstyreområdet for finansansliggender.

Færøsk økonomi har haft tendens til at svinge meget. I nedenstående tabel ses en oversigt over indtægter, udgifter og DAU-saldo i landsregnskabet de sidste 20 år.

Debat om fortsat behov for bloktilskuddet

I forbindelse med 1.-behandling af finanslovsforslaget blev bloktilskuddet fra Danmark ligeledes debatteret. Barður Nielsen, partiformand i Sambandsflokkurin, fremhævede, at han ikke var stolt af at modtage bloktilskud fra Danmark, men fremhævede ligeledes, at bloktilskuddet er en nødvendighed for at bevare trygheden i det nuværende velfærdssamfund.

Dette synspunkt var de to landsstyremedlemmer fra Tjóðveldi, Hogni Hoydal og Kristina Háfoss, ikke enig i. De påpegede, at bloktilskuddet kun er en lille del af den samlede færøske økonomi, og derfor udgør bloktilskuddet ikke en tryghed for velfærd. Hvis der ikke skulle være råd nu til at undvære bloktilskuddet, hvornår skulle der så være det? spurgte Kristina Háfoss. Det er et spørgsmål om, hvordan de penge, der er, skal bruges. Det er muligt at skære i bloktilskuddet og samtidig højne standarden inden for fx sundhedsområdet. Bloktilskuddet udgør kun 6 pct. af de samlede indtægter fra borgerne og erhvervslivet. Så de 94 pct. betaler færingerne selv for i dag. Kristina Háfoss påpegede endvidere, at landet/kommunerne tilsammen havde et overskud på 690 mio. kr. i 2017, som svarer til bloktilskuddet plus 50 mio. kr.

Løsgænger Magni Laksáfoss, Sambandsflokkurin, fremhævede også sine synspunkter om bloktilbuddet i forbindelse med debatten. Han mener ikke, at færinger bør tage imod bloktilskuddet fra Danmark. Selv om bloktilskuddet bortfalder, vil Færøerne være et af de rigeste lande i verdenen, og rigere end både Island og Finland, påpegede Magni Laksáfoss.

Det er selvfølgelig et politisk spørgsmål, om man vil have bloktilskuddet fra Danmark eller ej. Men på nuværende tidspunkt er Færøerne rigere end Danmark. Når modtagerlandet er rigere end afgiverlandet, så bør modtagerlandet ikke bede om penge, afslutter Magni Laksáfoss.

Finanslovsforslaget fremsat uden flertal

Finanslovsforslaget, som blev fremsat den 28. september 2018, og som var til 1.-behandling i Lagtinget den første uge i oktober, har ikke umiddelbart et flertal bag sig i Lagtinget. Det bekræftede lagmand Aksel V. Johannesen over for Kringvarp Føroya (den færøske radio- og tv station) den 4. oktober 2018.

Koalitionen kan kun være sikker på at have 15 af de nødvendige 17 stemmer i Lagtinget bag sig. Dette skyldes først og fremmest uro i lagmandens eget parti, Javnaðarflokkurin. Sonja Jógvansdóttir, som meldte sig ud af Javnaðarflokkurin dagen efter valget i 2015, er fortsat løsgænger. Hun har dog hidtil stemt sammen med koalitionen og derved sikret flertallet i Lagtinget. Sonja Jógvansdóttir har udtalt sig offentligt om, at hun slet ikke har deltaget i finanslovsforhandlingerne i år. Efter hendes opfattelse agerer koalitionen, som om de har 18-20 stemmer bag sig, selv om virkeligheden ikke forholder sig sådan. Hun mener derfor, at koalitionen agerer arrogant. ”Det mest simple regnestykke er endnu ikke udarbejdet. Det virker som, at koalitionen ikke kan klare at tælle op til 17”, sagde Sonja Jógvansdóttir blandt andet i sin tale til 1.-behandlingen af finanslovsforslaget.

Tidligere i år meddelte Kristin Michelsen, som også er valgt i Lagtinget for Javnaðarflokkurin, at han ikke længere føler sig bundet af koalition og vil tage stilling og stemme fra sag til sag. Han har dog hidtil stemt sammen med koalitionen. Kristin Michelsen har dog, som tidligere oplyst, netop fremsat et lovforslag om fremskyndelse af en tunnel på Suðuroy, som ifølge lagmanden ellers skulle prioriteres efter en tunnel på Sandoy.

Adspurgt, hvorfor man fremsætter et finanslovsforslag, som man ikke har sikret sig flertal for, svarede lagmand Aksel Johannesen følgende til Kringvarp Føroya den 4. oktober:

”Vi har valgt at gøre det på denne måde nu, da vi mener det vil være det mest fornuftige. Vi har været i forbindelse med flere enkeltpersoner – desværre er der flere enkeltpersoner i Lagtinget nu – og vi har også været i dialog med enkelte partier. Jeg er sikker på, at vi kommer til at have mindst 17 stemmer bag forslaget, når vi kommer ud i december måned”.

Lagmanden åbner op for, at der kan komme ændringer i forslaget for at opnå et flertal, men han pointerer samtidig, at man vil holde fast ved, at der skal holdes igen med driftsudgifter på finansloven, og at der ikke skal sættes for mange anlægsarbejder i gang.

Da finanslovsforslaget for 2018 blev fremsat, havde koalitionen sikret sig flertal hos oppositionspartiet, Sjálvstýri, som har to mandater i Lagtinget.

Kommunernes nettogæld er væk

Landsstyreområdet for finansanliggender har gennemgået kommunernes regnskaber for 2017 og konstaterer, at kommunerne har en stærk økonomi. Kommunerne havde samlet budgetteret med et underskud på 226 mio. kr. for 2017, men kom ud af året med et overskud på 127 mio. kr.

Kommunernes samlede skatteindtægter var 2,4 mia. kr. De samlede driftsudgifter udgjorde 1,7 mia. kr. og de samlede anlægsinvesteringer udgjorde 517 mio. kr. Renteudgifterne udgjorde i alt 28 mio. kr.

Kommunernes samlede bruttogæld var i 2017 1,1 mia. kr., mens nettogælden var 127 mio. kr. Dette betyder, at kommunerne har mulighed for at øge nettogælden med ca. 2 mia. kr. inden de når gældsloftet, som er 23 pct. af de samlede pålignede skatter i et skatteår.

Færøernes Økonomiske Råd: Væksten er større end tidligere vurderet, og finanspolitikken er konjunkturmedløbende

Færøernes Økonomiske Råd offentliggjorde den 3. september efterårsredegørelsen 2018. Rådet konkluderer, at væksten i BNP i faste priser for 2018 er større end vurderet i forårsredegørelsen. I forårsredegørelsen var væksten i BNP i faste priser for 2018 vurderet til 0,5 pct. Denne vurdering er nu i efterårsredegørelsen justeret til 1,8 pct.

Ifølge Færøernes Økonomiske Råd er det den indenlandske efterspørgsel, der er årsag til stigningen i væksten. Grunden til, at man havde regnet med en mindre vækst i 2018 er, at den udenlandske efterspørgsel er faldet i 2018. Kvoterne er lavere, man regner med mindre slagting af opdrætsslaks, og der er lavere priser på enkelte fiskeprodukter.

Kommunerne står ifølge Rådet for en stor del af væksten i udgifter, og dette er ikke kun på grund af, at ansvaret for ældreområdet er blevet overført fra landet til kommunerne. Kommunerne har i gennemsnit haft større vækst end landet i udgifterne til andet end ældreområdet, og dette tyder ifølge Rådet på manglende finanspolitisk styring. Rådet konstaterer, at landet ikke har tilstrækkelige redskaber til at koordinere finanspolitikken, når det gælder den kommunale sektor.

Fra 2016 til 2018 ses der en betydelig vækst i de offentlige udgifter. Denne vækst stammer både fra landet, kommunerne og de offentligt ejede aktieselskaber. Der ses også en vækst i anlægsinvesteringer foretaget af offentligt ejede selskaber siden 2015. Rådet konstaterer på denne baggrund, at når det gælder offentlige anlægsinvesteringer, er finanspolitikken konjunkturmedløbende.

Efterårsredegørelsen er vedhæftet som bilag til denne Indberetning.

Hvert femte hus på Suðuroy står tomt

En ny undersøgelse viser, at hvert femte hus på Suðuroy står tomt, og samme tendens ses på Sandoy, hvor hele 34,8 pct., svarende til hvert tredje hus, står tomt, hvis man ikke medregner Skopun Kommune, som ikke har indberettet oplysning over antallet af ubeboede huse. Det er kommuneforeningen, som har bedt de forskellige kommuner om at opgøre, hvor mange huse, der står ubeboede hen. De store kommuner, Tórshavn, Klaksvík, Runavík samt Skopun har ikke indsendt oplysninger.²

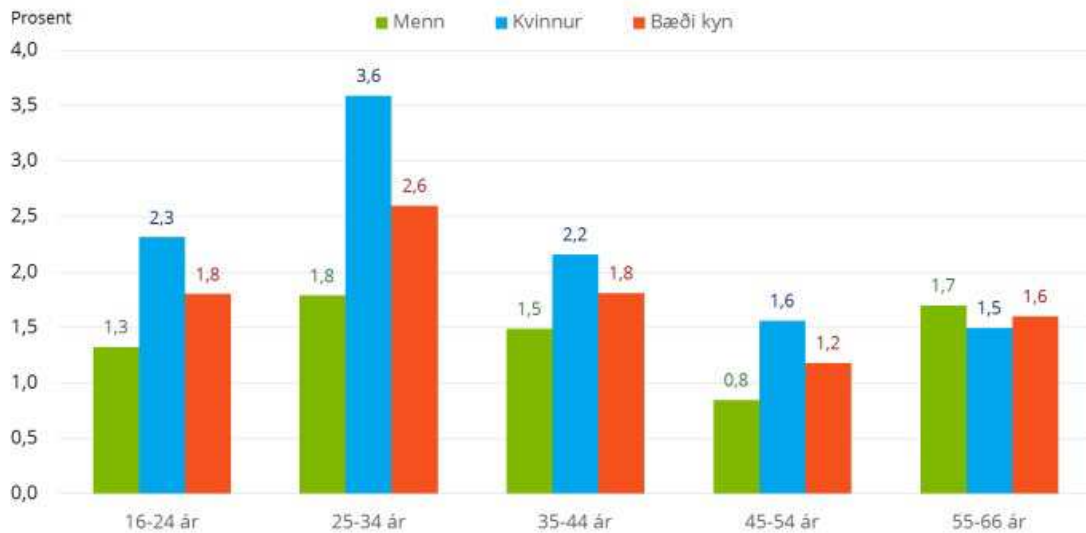
² Der er generelt ikke tale om, at de huse, som står tomme, er sat til salg. Husene anvendes hovedsageligt til sommerhuse eller periodevis udlejning. Det skal endvidere bemærkes, at man på Færøerne ikke har bobpælspligt, ligesom man ikke betaler ejendomsskat af fast ejendom.

Antallet af arbejdsløse er faldet yderligere

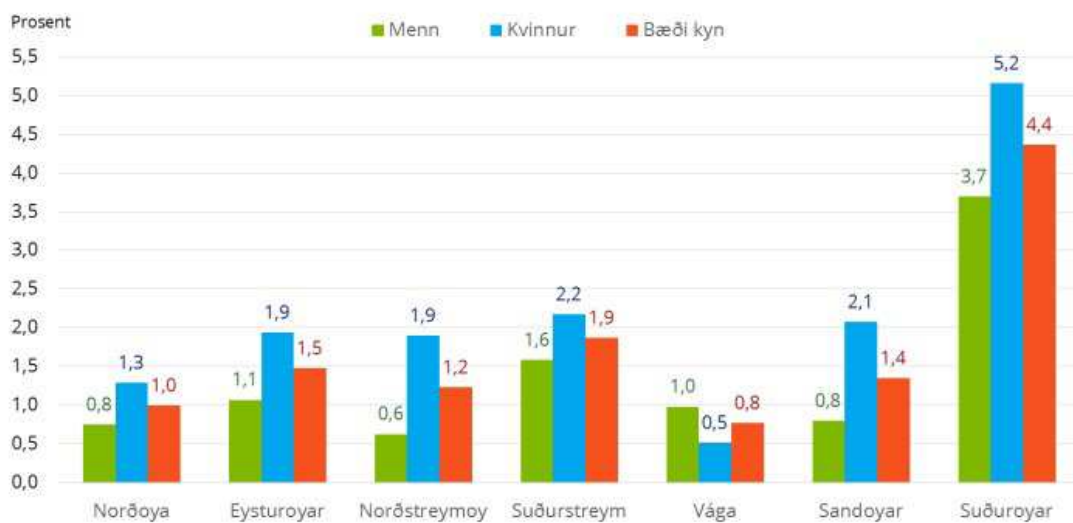
Antallet af fuldtidsarbejdsløse er faldet yderligere. I juli 2018 var der kun 1,7 pct. fuldtidsarbejdsløse, svarende til 480 personer, sammenlignet med 2,5 pct. i juli 2017. Arbejdsløsheden blandt mænd udgjorde 1,5 pct. og blandt kvinder 2,0 pct.

Den laveste arbejdsløshed finder man blandt de 45-54 årige, hvor arbejdsløsheden er helt nede på 1,3 pct., hvorimod arbejdsløsheden er højst blandt de 25-34 årige, med 2,2 pct. Der er færrest arbejdsløse i Vága med kun 0,8 pct., hvorimod der er 4,4 pct. arbejdsløse på Suðuroy.

Tallene fremgår af nedenstående tabeller for juli måned:

Kelda: Hagstova Føroya

Kelda: Hagstova Føroya

Fangst af delfiner skaber debat både nationalt og internationalt

Tirsdag den 11. september 2018 foregik der i Hvalvík en fangst af ca. 190 delfiner, som efterfølgende har skabt en del debat både nationalt og internationalt, primært fordi fangsten efter nogens mening ikke er foregået, som den burde.

Således tog forhenværende lagmand, lagtingsmedlem Kaj Leo Holm Johannesen, Sambandsflokkurin, hurtigt afstand fra fangsten af delfiner, som skader Færøernes omdømme i udlandet. På Facebook skrev han blandt: ”De søde kloge delfiner er venner med børnene i hele verden. Det er disse børn, som skal spise vores fisk og vores laks, dette er en uheldig markedsføring af vores land”. Kort tid efter støttede andre færøske politikere op om kritikken, herunder det færøske folketingsmedlem Sjúrdur Skaale, Javnaðarflokkurin, som i et opslag på Facebook tager stærkt afstand fra fangsten, som han kalder en katastrofe for Færøerne.

En 19 minutter lang optagelse af fangsten er efterfølgende blevet lagt på nettet af Sea Shepherd, hvor man blandt andet ser en af fangstmændene, som anvender kniv, have store problemer med at slagte en af delfinerne. Der er enighed blandt mange af kritikerne om, at sådanne optagelser skader Færøernes omdømme, og at meget af det arbejde, der tidligere er gjort med at orientere om fangstmetoder ved grindefangsten, er blevet ødelagt. De fleste kritikere ønsker et forbud mod fangst af delfiner. Ligeledes efterlyser de, at det får et efterspil, hvis de konkret anvendte fangstmetoderne ikke var i overensstemmelse med reglerne om fangst.

Nyheden om fangsten af delfiner på Færøerne er også nået de internationale medier, hvor blandt andet den engelske avis The Sun har bragt historien, som man tager stærkt afstand fra.

Nuværende lagtingsmedlem og sysselmand Jacob Vestergaard, Fólkaflokkurin, traf afgørelsen om at iværksætte fangsten og drive delfinerne mod land. Han har efterfølgende til in.fo udtalt, at han ikke mener, at Færøernes omdømme og grindefangst er på spil. Han ser ingen forskel på grindefangst og fangst på delfiner, og han forstår ikke, hvorfor folk har større bekymring om fangst af delfiner end fangst af grind. Jacob Vestergaard udtaler endvidere, at det ikke vedkommer nogen udlændinge, hverken i New York eller i London, at man fanger delfiner på Færøerne. Færinger slagter ikke delfiner for sjovt, men for at få mad på bordet, udtaler han. Han mener endvidere, at debatten om fangst af delfiner er skabt af dem, som også er imod grindefangst.

Den 12. september 2018 foretog spyr.fo en meningsmåling for radioprogrammet ”Góðan morgun Føroyar”, som sendes på Kringvarp Føroya, hvor 400 personer over 18 år deltog. Meningsmålingen viser blandt andet, at 85 pct. vil fortsætte med grindefangst, hvorimod blot en tredjedel vil fortsætte med fangst af delfiner.

Bakkafrost mister 750.000 laks og anslår, at selskabet på sigt har lidt et tab på omkring 100 mio. kr.

750.000 laks, som Bakkafrost havde nedsat i opdrætsringe omkring Kolbanagiógv, døde i løbet af ganske få døgn, og ingen ved endnu med sikkerhed, hvorfor de døde. Bakkafrost har i en pressemeddelelse dog oplyst, at man i dagene op til laksedøden konstaterede et forhøjet antal alger i vandet, ligesom man har konstateret, at store mængder af gødning blev spredt ud på markerne. Gødningen er delvis kommet direkte ned i vandet ca. 200 meter fra opdrætsringene.

Til trods for at de døde laks, som havde en gennemsnitlig middelvægt på 500 gram, var forsikret, har Bakkafrost oplyst, at selskabet har mistet ca. 100 mio. kr., fordi laksen nu ikke kan sælges. I sidste halvdel af 2019 bliver der således ca. 4.000 tons laks mindre at indfange og sælge end forventet.

Airbnb på Færøerne er blevet fem gange så stort som Hotel Føroyar

Ønsker man at leje en bolig på Færøerne i påsken 2019, er der hele 305 udbydere gennem Airbnb, som tilsammen har 1.354 sengepladser, svarende til fem gange den kapacitet som Hotel Føroyar har i dag.

Gallup Foroyar har i perioden 22. juli til 22. august 2018 lavet en meningsmåling for Visit Faroe Island, hvor 483 udenlandske turister på Færøerne deltog. Af undersøgelsen fremgår det, at hele 38,9 pct. lejer gennem Airbnb, mens 32,5 pct. bor på hoteller. I juni måned 2018 er antal overnatninger på hotel opgjort til 17.578, svarende til, at der har været over 20.000 overnatninger gennem Airbnb i juni måned.

Vága lufthavn sætter ny rekord i antal rejsende, og Atlantic Airways underskriver kontrakt om langtidsleje af endnu et fly og vinder en pris på årets Danish Travel Awards 2018

Som det fremgik af Indberetning 1/2018 har Vága lufthavn i løbet af 2017 gang på gang sat rekorder i antal rejsende og rundende for første gang 300.000 rejsende i løbet af et kalenderår. Også i 2018 ser det ud til, at lufthavnen kan sætte ny rekord. Således var antal rejsende pr. 1. august 2018 opgjort til 221.663 rejsende, som er en stigning på 10,3 pct. i forhold til samme tidspunkt året før. Og det er ikke kun passagertallet, som er stigende. Flyfragten er steget med hele 214,5 pct. sammenlignet med året før, og udgjorde 930 tons pr. 1. august 2018.

Det færøske flyselskab Atlantic Airways og det amerikanske selskab Air Lease underskrev i starten af oktober måned en aftale om, at Atlantic Airways langtidslejer en helt ny Airbus A320neo fra foråret 2020. Tidligere i år underskrev Atlantic Airways ligeledes en kontrakt med Air Lease om langtidsleje af et lignende fly, som leveres i første kvartal 2019. A320neo kan medtage 174 passagerer, har et mindre brændstofforbrug og en mindre CO2 udledning end de nuværende fly. Med de nye fly og den større hotelkapacitet, som ligeledes forventes på Færøerne de kommende år, er Atlantic Airways parate til at tage imod det voksende antal turister. Atlantic Airways har i dag tre Airbus fly, hvoraf selskabet ejer de to. Atlantic Airways har som sit mål at knytte Færøerne til omverdenen til gavn for færingerne og det færøske samfund, ligesom ruterne også giver udlændinge flere muligheder for at besøge Færøerne. Atlantic Airways har i øvrigt vundet prisen som bedste Charterflyselskab ved Danish Travel Awards 2018.

Kronprinsfamilien på officielt besøg på Færøerne

Lagmand Aksel V. Johannesen var vært, da Kronprinsparret og deres fire børn i perioden fra den 23. til den 26. august 2018 besøgte Færøerne. Besøget blev indledt i Tórshavn Kommune, hvor lagmanden og borgmester Annika Olsen bød Kronprinsparret velkommen.

Med Kongeskibet Dannebrog sejlede Kronprinsfamilien de næste dage rundt til flere bygder på Færøerne, og blandt andet Klaksvík, Fugloy, Runavík og Sunda Kommune fik besøg af Kronprinsfamilie.

Der var tale om et vellykket besøg, hvor de enkelte besøgssteder havde lagt mange kræfter i at vise det bedste frem, og mange færinger var undervejs mødt op for at byde den kongelige familie velkommen.

Også den amerikanske ambassadør i Danmark, Carla Sands, har besøgt Færøerne denne sommer, hvor hun blandt andet mødtes med lagmand Aksel V. Johannesen og landsstyremedlem Kristina Háfoss for at blive orienteret om færøske forhold.

Ambassadøren startede sit besøg på Færøerne med en privat weekend, hvor ambassadøren og hendes datter besøgte forskellige seværdigheder rundt om på Færøerne.

Justitsminister Søren Pape Poulsen og erhvervsminister Rasmus Jarlov har besøgt Færøerne

I august måned besøgte justitsminister Søren Pape Poulsen Færøerne, herunder de danske institutioner, som hører under justitsministerens område. Justitsministeren mødtes endvidere med lagmanden, hvor blandt andet processen i forbindelse med en ny retsplejelov for Færøerne blev drøftet.

I starten af oktober måned, havde erhvervsminister Rasmus Jarlov sammen med repræsentanter fra Finanstilsynet et sædvanligt arbejds møde på Færøerne med landstyre medlem for finansansliggende, Kristina Háfoss.

Ben Arabo, adm. direktør i P/F Betri, opsagt med øjeblikkelig virkning

Ben Arabo er ikke længere adm. direktør i P/F Betri. En post han kun har haft siden 1. december 2017, hvor han kom fra et job som direktør i olie selskabet Atlantic Petroleum.

Bestyrelsesformand Aslaug Gísladóttir har begrundet afskedigelsen med interne samarbejdsproblemer. Næsteformanden i bestyrelsen, Teitur Poulsen, valgte samtidig at trække sig ud af bestyrelsen, idet han var uenig i beslutningen om at afskedige Ben Arabo. Det er samtidig kommet frem, at Ben Arabo får 12 måneders løn, svarende til 2,6 mio. kr. i forbindelse med afskedigelsen.

Betri har gennem de seneste år oplevet flere direktører forlade selskabet. Først i 2016, hvor den tidligere direktør i Eik Bank, Jørgen Astrup Hansen, forlod bankens bestyrelse, da han ikke kunne godkende regnskabet. Samme år blev Regin Hammer opsagt som direktør i Betri Trygging (forsikringsselskabet). I juli 2018 fratrådte Súni Schwartz Jacobsen, der var adm. direktør i både banken og moderselskabet. Årsagen til denne pludselige afgang er ikke kendt, men skete få uger efter, at der var blevet indleveret en redegørelse om omstændighederne ved skattefradraget, der er omtalt i Indberetning 5/2017.

Også den tidligere bestyrelsesformand i P/F Betri, Birgir Nielsen, stoppede med øjeblikkelig virkning den 8. august 2018. Birgir Niensens fratrædelse kom efter, at den færøske nyhedsudsendelse Dagur og Vika havde et indslag, hvor der blev sået tvivl om, hvorvidt bestyrelsesformanden havde brudt vedtægterne hos P/F Betri i forbindelse med salg af en erhvervsbygning, hvor Birgir Nielsen selv tjente 100.000 kr.

Med venlig hilsen

Lene Moyell Johansen